

*Commissie ontwikkelingssamenwerking
De voorzitter*

25.1.2024

De heer Johan Van Overtveldt
Voorzitter
Begrotingscommissie
BRUSSEL

Betreft: Advies inzake de richtsnoeren voor de begroting 2025 – Afdeling III
(2023/2220(BUI))

Geachte heer Van Overtveldt,

In het kader van bovengenoemde procedure is de Commissie ontwikkelingssamenwerking ermee belast een advies uit te brengen aan uw commissie. Tijdens haar vergadering van 28 november 2023 heeft zij besloten dat advies in briefvorm uit te brengen.

De Commissie ontwikkelingssamenwerking heeft de kwestie tijdens haar vergadering van 24 januari 2024 onderzocht. Tijdens die vergadering¹ heeft zij besloten de bevoegde Begrotingscommissie te verzoeken onderstaande suggesties in haar ontwerpresolutie op te nemen.

Hoogachtend,

Tomas Tobé

¹ Bij de eindstemming waren aanwezig: Pierrette Herzberger-Fofana (eerste ondervoorzitter), Mercedes Bresso (tweede ondervoorzitter), Stéphane Bijoux (derde ondervoorzitter), Erik Marquardt (vierde ondervoorzitter), Alessandra Basso, Hildegard Bentele, Dominique Bilde, Catherine Chabaud, Christophe Clergeau, Antoni Comín i Oliveres, Mónica Silvana González, György Hölvényi, Rasa Juknevičienė, Beata Kempa, Karsten Lucke, Janina Ochojska, Eleni Stavrou, Riho Terras (vervang Christian Sagartz overeenkomstig artikel 209, lid 7, van het Reglement), Miguel Urbán Crespo, Bernhard Zimniok and Carlos Zorrinho.

SUGGESTIES

De gevolgen van de herziening van het MFK voor de begroting 2025

1. dringt er andermaal op aan dat de EU wordt voorzien van de middelen die zij nodig heeft om relevant te blijven in een alsmaar complexer wordende geopolitieke context en haar ambities en internationale verbintenissen in het kader van de Europese consensus inzake ontwikkeling, de SDG's en de Overeenkomst van Parijs waar te maken;
2. vreest daarom dat de aanpak door de lidstaten van de herziening van het MFK, zoals uiteengezet in het onderhandelingskader voor het MFK, dat op 15 december 2023 door de voorzitter van de Europese Raad werd voorgelegd, zal leiden tot een begroting voor 2025 die de EU niet in staat stelt haar positieve impact op het wereldtoneel te waarborgen, haar geopolitieke invloed te vergroten, te beantwoorden aan de verwachtingen van partnerlanden, haar status als betrouwbare bondgenoot op het gebied van ontwikkelingssamenwerking te versterken en tegemoet te komen aan de ongekende wereldwijde humanitaire behoeften; is verontrust over het feit dat deze herziening zal leiden tot de herschikking van begrotingsonderdelen die de samenwerking met het Globale Zuiden ondersteunen; geeft andermaal aan bezorgd te zijn over het feit dat de EU invloed en zichtbaarheid verliest aan een alternatief aanbod uit China en Rusland;
3. herinnert eraan dat het Parlement consequent heeft gepleit voor voldoende EU-capaciteit om acute mondiale uitdagingen aan te pakken en tevens consequent heeft verzocht om meer middelen voor extern optreden in het kader van rubriek 6, "Nabuschap en internationaal beleid", en in zijn resolutie van 12 december 2023 over de uitvoering van het instrument voor nabuuschapsbeleid, ontwikkeling en internationale samenwerking – Europa in de wereld heeft benadrukt dat de tussentijdse herziening van het MFK in 2024 er in geen geval toe mag leiden dat voor het instrument uitgetrokken middelen worden verlaagd of tussen de thematische en geografische langetermijnprogramma's worden herschikt; wijst erop dat in de verordening inzake NDICI – Europa in de wereld onder meer is bepaald dat "de financiële middelen die worden beoogd voor de geografische programma's voor nabuuschap en Afrika bezuiden de Sahara [...] alleen [mogen] worden verhoogd, gezien de bijzondere prioriteit die de Unie aan die regio's toekent";
4. herinnert aan de politieke toezegging in verband met de opname van het Europees Ontwikkelingsfonds in de begroting, wat betreft flexibiliteit, voorspelbaarheid en overdrachten, en vreest dat deze toezegging zal worden tenietgedaan door de herschikkingen tussen begrotingsonderdelen, zoals beoogd in de aanpak van de Raad voor de herziening van het MFK;
5. herinnert eraan dat de EU en de lidstaten zich ertoe hebben verbonden hun officiële ontwikkelingshulp uiterlijk in 2030 te verhogen tot 0,7 % van het bni, en vraagt de Commissie en de lidstaten deze verbintenis in de begroting voor 2025 en bij de herziening van het MFK na te leven; merkt op dat de lidstaten die na 2002 tot de EU zijn toegetreden, zich ertoe hebben verbonden ernaar te streven hun officiële ontwikkelingshulp/bni te verhogen tot 0,33 %; is ingenomen met de inspanningen die deze en andere lidstaten tot dusver hebben geleverd om hun uitgaven voor officiële

ontwikkelingshulp geleidelijk op te schalen; moedigt deze landen aan verder te gaan op de ingeslagen weg;

6. brengt in herinnering dat de doelstelling voor biodiversiteitsuitgaven voor de jaren 2026 en 2027 is vastgesteld op 10 % en dat de doelstelling voor klimaatuitgaven in het huidige MFK is vastgesteld op 30 %; herinnert er bovendien aan dat de EU haar internationale financiële verplichtingen in het kader van de VN en haar toezeggingen met betrekking tot het verlies- en schadefonds moet nakomen;
7. bevestigt andermaal de in het NDICI – Europa in de wereld vastgelegde verbintenis om de onderliggende oorzaken van irreguliere migratie en gedwongen ontheemding aan te pakken; is van mening dat de verbintenis in het kader van het instrument om, onverminderd onvoorziene omstandigheden, een indicatieve 10 % van de financiële middelen van het instrument te besteden aan acties ter ondersteuning van het beheer en de governance van migratie en gedwongen ontheemding binnen de doelstellingen van het instrument, moet worden nagekomen en dat deze clausule niet mag worden gewijzigd; merkt niettemin op dat 14 % van de in 2021 vastgelegde middelen heeft bijgedragen tot de doelstelling voor migratie-uitgaven; verwacht regelmatig substantiële updates te ontvangen over de stand van zaken;
8. vraagt de Commissie in het licht van het bovenstaande om een duidelijke analyse met gedetailleerde uitsplitsingen van de gevolgen van de herziening van het MFK voor de resterende financiële programmering in het kader van rubriek 6;

Toenemende humanitaire behoeften vs. krimpende EU-capaciteit

9. wijst erop dat de humanitaire behoeften de afgelopen jaren dramatisch zijn toegenomen als gevolg van crises en natuurrampen wereldwijd, die de ongelijkheid aanzienlijk doen toenemen en mondiale overloopeffecten hebben, en dat humanitaire hulp bijgevolg nog steeds een van de instrumenten in het kader van het externe optreden van de EU is die het meest onder druk staan, en voortdurend afhankelijk is van ad-hocverhogingen van de begroting;
10. is daarom verontrust over het voorstel om de reserve voor solidariteit en noodhulp (SEAR) op te splitsen op een wijze die alleen ten goede komt aan de reserve voor Europese solidariteit (EUSF) en die de middelen voor humanitaire hulp verlaagt door mogelijke verhogingen van SEAR voor het instrument voor humanitaire hulp (HUMA) aanzienlijk in te perken, wat zou leiden tot een verlaging van de middelen voor HUMA met ongeveer 15 % ten opzichte van het gemiddelde van 2021-2023;
11. wijst erop dat de humanitaire behoeften nog nooit zo groot zijn geweest¹, aangezien de werkelijke behoeften de oorspronkelijke toewijzingen voor humanitaire hulp voor de periode 2024-2027 volgens ramingen van de Commissie met 7,9 miljard EUR overstijgen en de financiering voor humanitaire hulp uit Team Europa is verlaagd van 45 % (2019) naar 30 % (2022) van de wereldwijde humanitaire respons; brengt in herinnering dat vrouwen, kinderen, ouderen en personen met een handicap bijzonder kwetsbare groepen zijn die het zwaarst onder beperkte toegang tot humanitaire hulp

¹ Volgens de VN hebben momenteel 363 miljoen mensen humanitaire hulp nodig; dat is ongeveer 150 % meer dan in 2019 en 32 % meer dan begin 2022.

lijden;

12. verzoekt de Raad zijn conclusies van mei 2022 over het dichten van de financieringskloof op het gebied van humanitaire hulp na te leven en beklemtoont voorts, met het oog op het gebrek aan reserves, dat de middelen die in de jaarlijkse begroting van de EU voor 2025 zijn uitgetrokken voor HUMA, moeten worden verhoogd; onderstreept bovendien dat er dringend meer inspanningen moeten worden geleverd om meer middelen voor humanitaire acties te vergaren, en dat daarbij gebruik moet worden gemaakt van de middelen van bestaande, nieuwe en potentiële donoren, de particuliere sector en andere belanghebbenden;

Uitputting van de buffer en geen flexibiliteit om in te spelen op onverwachte behoeften

13. is bezorgd over de vroegtijdige uitputting van de buffer voor nieuwe uitdagingen en prioriteiten van het NDICI – Europa in de wereld, waarvan in maart 2023 al 80 % was gebruikt of toegewezen; merkt op dat deze trend alleen maar is verergerd met het onderhandelingskader voor de herziening van het MFK van 15 december 2023; merkt op dat dit afbreuk doet aan de logica van de buffer, die bedoeld is als flexibele reserve om in te spelen op onverwachte behoeften, alsook aan de politieke toezegging in verband met de opname van het Europees Ontwikkelingsfonds in de begroting, en vreest, met het oog op de Overeenkomst van Samoa met de ACS-landen, dat de geloofwaardigheid van de EU in het gedrang zou kunnen komen;
14. betuigt andermaal zijn onwrikbare steun aan Oekraïne op alle gebieden, waaronder humanitaire hulp, herstel, wederopbouw en modernisering, in het licht van de aanhoudende aanvalsoorlog van Rusland; benadrukt evenwel dat deze steun niet ten koste mag gaan van het Globale Zuiden; merkt op dat de financiering van bijstand aan Oekraïne door middelen uit de buffer beschikbaar te stellen in plaats van het daarvoor bestemde begrotingsinstrument te gebruiken, de buffer grotendeels heeft uitgeput, waardoor het NDICI – Europa in de wereld slechts in beperkte mate zal kunnen worden ingezet om op onvoorziene uitdagingen te reageren; is ingenomen met het voorstel van de Commissie tot instelling van de faciliteit voor Oekraïne, die moet zorgen voor duurzame langetermijnfinanciering voor Oekraïne zonder dat het instrument daarbij zijn vermogen verliest om aan toekomstige uitdagingen het hoofd te bieden;
15. vreest dat de flexibiliteit en reserves van rubriek 6 al vóór de herziening van het MFK in aanzienlijke mate zijn benut en beschikbaar zijn gesteld, waardoor in de begroting voor 2025 zeer weinig middelen overblijven om op nieuwe uitdagingen te reageren of nieuwe investeringen of toezeggingen te doen met betrekking tot gemeenschappelijke mondiale goederen; wijst erop dat de Commissie heeft geconstateerd dat er niet veel herschikkingsmogelijkheden zijn, aangezien het NDICI – Europa in de wereld tussen 2025 en 2027 ernstig wordt beperkt door de dalende trend wat betreft de financiële programmering en verdere herschikkingen gevolgen zouden hebben voor de bilaterale samenwerking met partnerlanden;
16. waarschuwt dat uit renteprognoses voor NextGenerationEU blijkt dat de speciale instrumenten zonder een herziening van het MFK vanaf 2025 niet meer flexibel zullen zijn; merkt op dat dit, samen met de uitputting van de buffer, de capaciteit van de EU op het gebied van extern optreden en humanitaire hulp beperkt.

BIJLAGE: ENTITEITEN WAARVAN OF PERSONEN VAN WIE DE RAPPOORTEUR INPUT HEEFT ONTVANGEN

De rapporteur verklaart onder zijn exclusieve verantwoordelijkheid geen input te hebben ontvangen van entiteiten of personen die overeenkomstig artikel 8 van bijlage I bij het Reglement in deze bijlage moeten worden vermeld.